

Palkkatilasto

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2019

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2019

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2019 antaa kattavan yleiskuvan työntekijöiden palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista. Tuntipalkkatilastoon kuuluvat teollisuuden ja rakentamisen työntekijät sekä eräiden kuljetus- ja palvelualojen työntekijät.

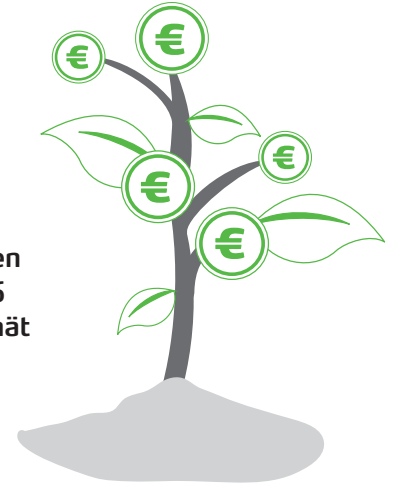
Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

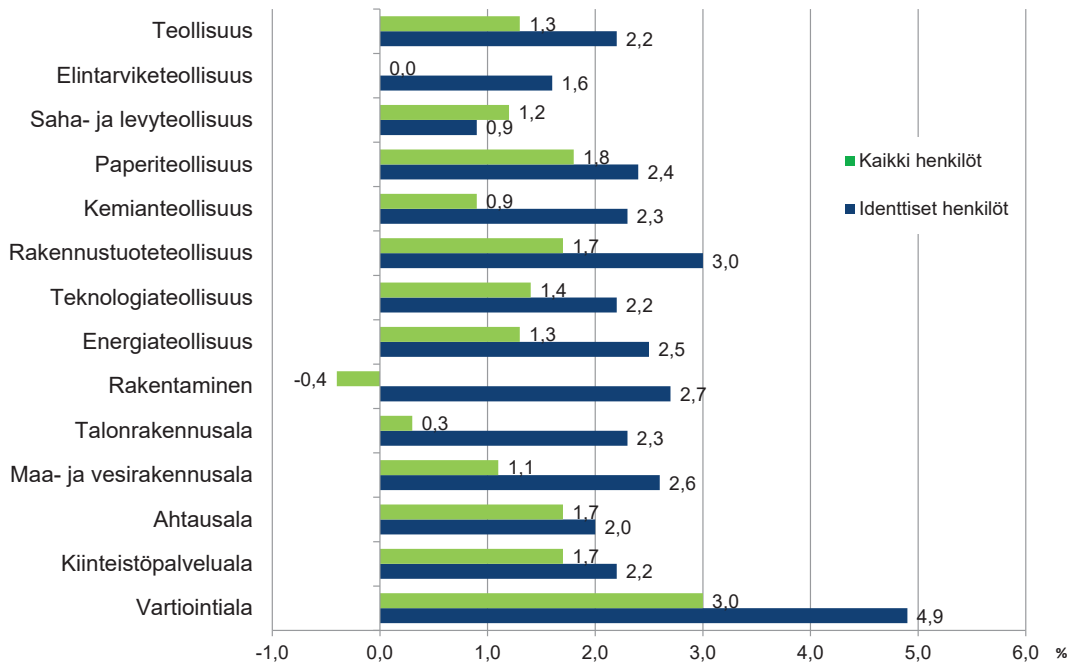
Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan tuntiansiot nousivat teollisuudessa keskimäärin 1,3 prosenttia ja laskivat rakentamisessa keskimäärin 0,4 prosenttia vuoden 2018 4. neljännekseltä vuoden 2019 4. neljännekselle. Työehtosopimusten mukainen palkankorotus oli tilastojaksolla teollisuudessa keskimäärin 1,6 prosenttia ja rakentamisessa 1,8 prosenttia. Sopimuskorotuksia pienemmät keskiansioiden nousut johtuvat pääosin tilastoaineistossa tapahtuneista rakennemuutoksista. Identtisten henkilöiden keskiansiot nousivat sopimuskorotuksia enemmän.

Kaavio 1. Työntekijöiden ansiokehitys erällä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2018 – 4. neljännes 2019

- Henkilöstön vaihtuvuus yleensä hidastaa kaikkien henkilöiden ansiokehitystä.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys saattaa nopeuttaa keskiansioiden nousua.

Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

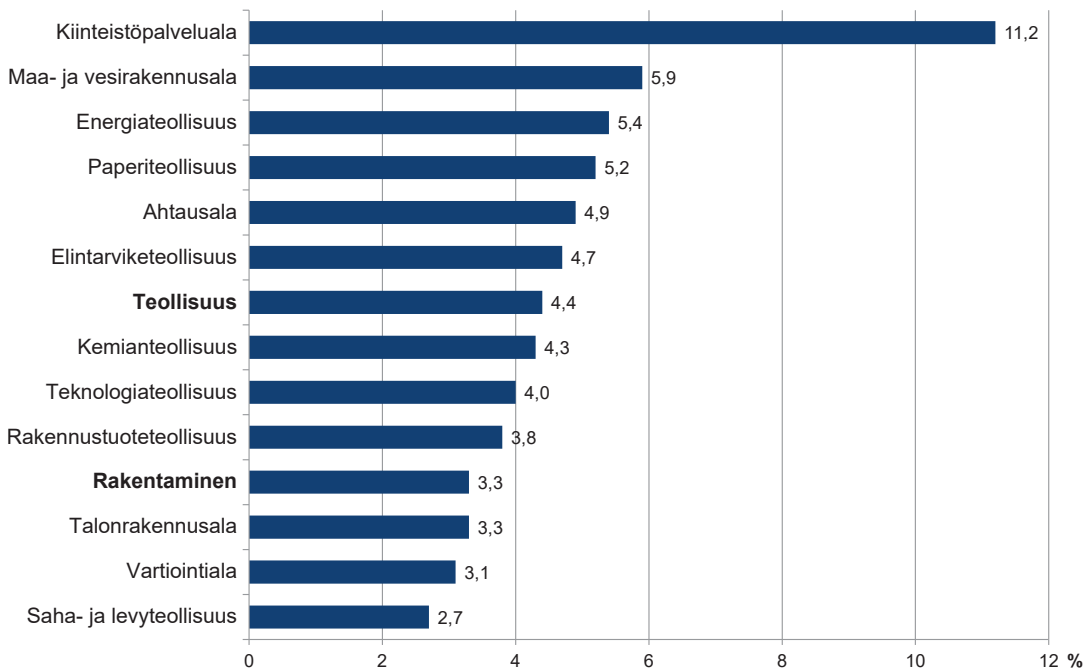
Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. Säännöllisen työajan ansioon ei lueta esimerkiksi yli- tai sunnuntaityöstä maksettuja korotuksia eikä tulospalkkioita. Tuntipalkkaisten työntekijöiden neljännesvuositilastossa seurataan lisäksi aika-, urakka- ja palkkiotyön ansioita (perusansiota) sekä tehdyn työajan ansioita (jotka sisältävät yli- ja sunnuntaityökorotukset) tehtyä työtuntia kohti laskettuna.

Tuntipalkkatilastossa eivät ole mukana oppilaat, harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. 4. neljänneksellä 2018 ja 4. neljänneksellä 2019. Identtisten henkilöiden ansiokehitystä mittaamalla poistetaan vaihtuvuuden vaikutus keskiansion muutoksesta.

Kaavio 2. Työntekijöiden ansiokehitys eräillä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2014 – 4. neljännes 2019

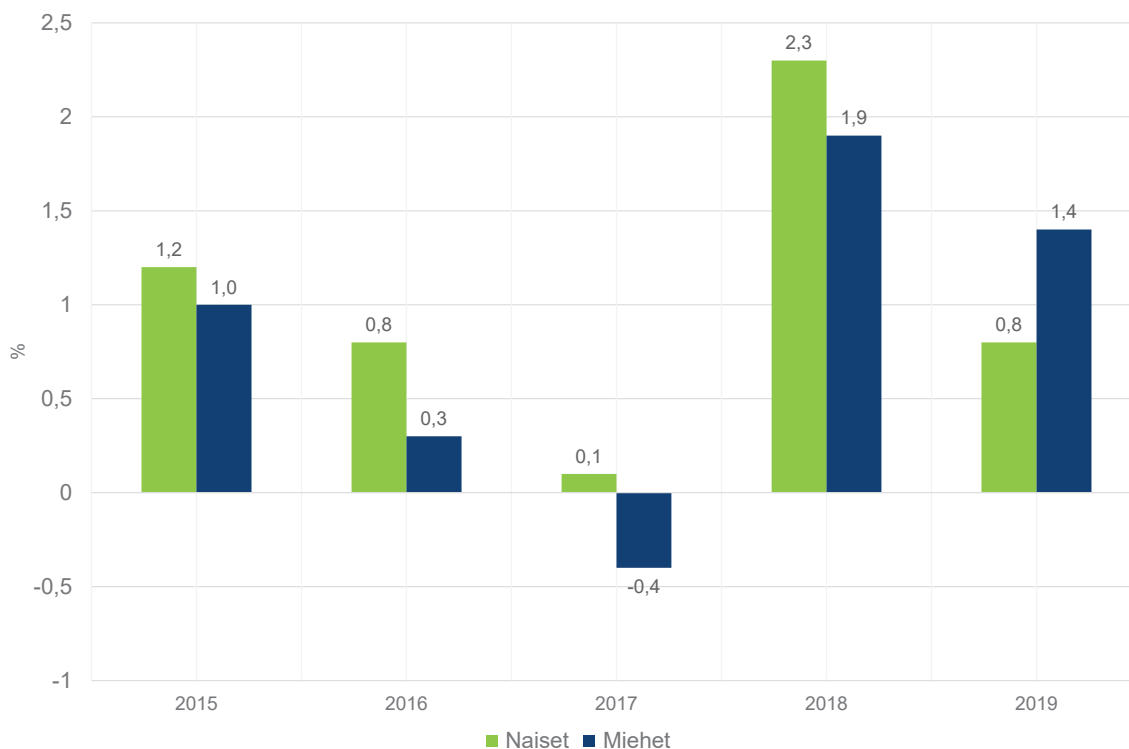

Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tilastoidut keskiansiot nousevat eri vauhtia eri aloilla?

- Sopimuskorotusten suuruus voi vaihdella aloittain.
- Joillakin aloilla on pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylitarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliukumiin.
- Henkilöstörakenteen muutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön suuri vaihtuvuus yleensä hidastaa ansiokehitystä.

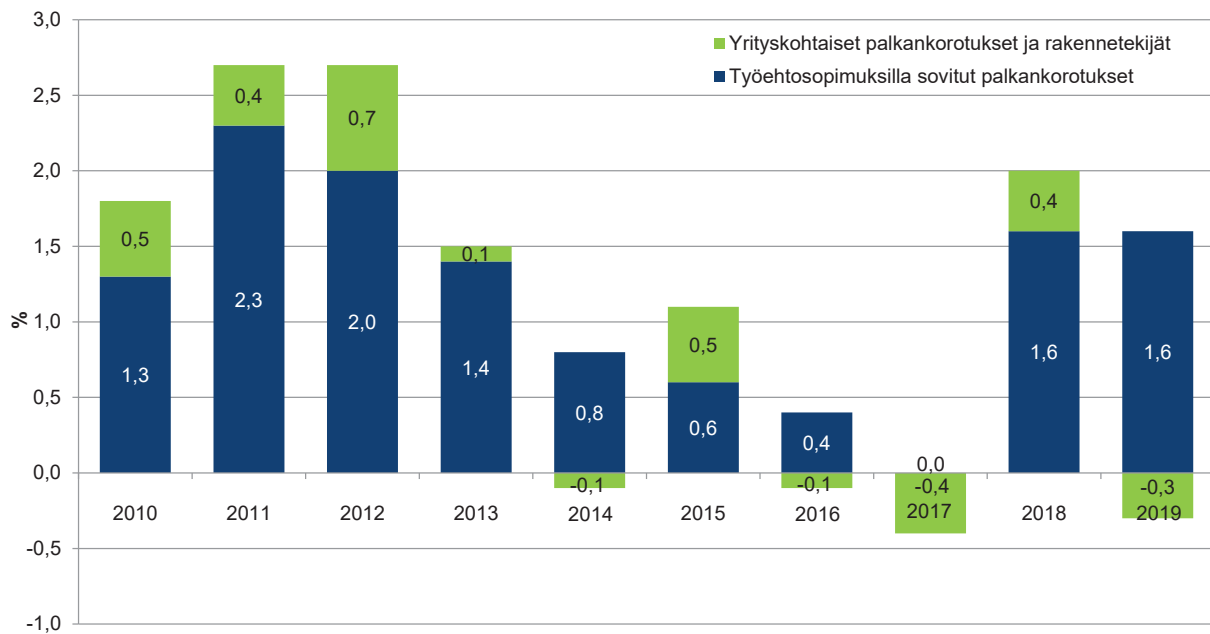
Kaavio 3. Ansiokehitys sukupuolittain teollisuuden työntekijöillä

Säännöllisen työajan ansioiden muutos 2015–2019, 4. neljännes – 4. neljännes

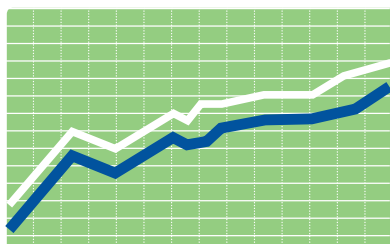
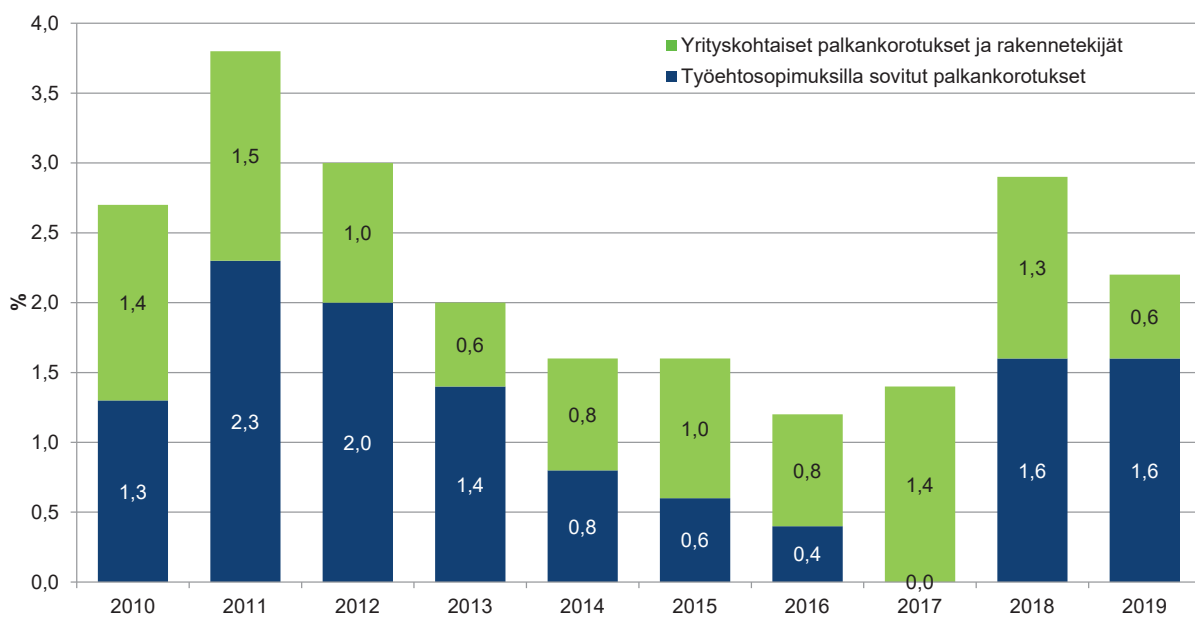
Kaavio 4. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2010-2019

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes

Kaavio 5. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2010 – 2019, identtiset henkilöt

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes

Ansiokehitys koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. **Palkkaliukuma** eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

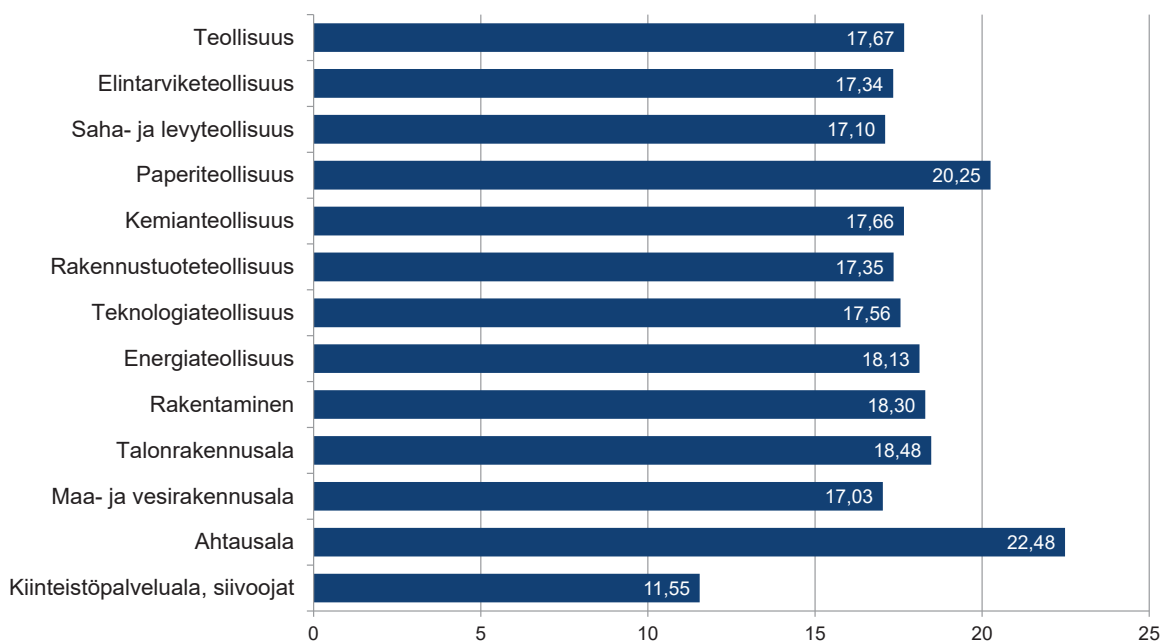
Palkkojen taso ja rakenne

Säännöllisen työajan keskiansio oli teollisuuden työntekijöillä 17,67 euroa tunnissa ja rakentamisen työntekijöillä 18,30 euroa tunnissa 4. neljänneksellä 2019. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

Kaavio 6. Työntekijöiden keskiansioita erällä EK:n sopimusaloilla

Säännöllisen työajan tuntiansio 4. neljänneksellä 2019, euroa/tunti

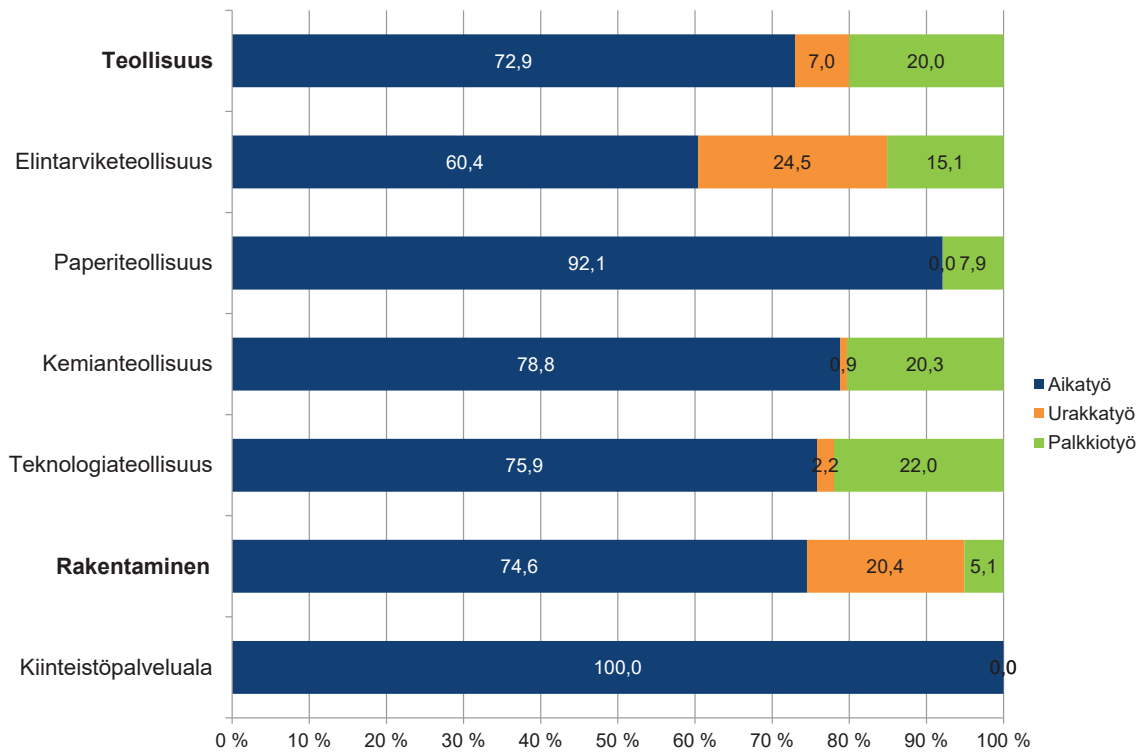
Taulukko 1. Työntekijöiden ansiohajonta erällä aloilla, 4. neljännes 2019

Säännöllisen työajan ansio, €/tunti

	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Elintarviketeollisuus	12,68	16,74	21,98
Saha- ja levyteollisuus	13,99	17,20	20,30
Paperiteollisuus	17,72	20,36	22,61
Graafinen teollisuus	12,85	15,99	20,97
Kemianteollisuus	13,42	17,19	22,36
Rakennustuoteteollisuus	13,80	16,84	21,43
Teknologiateollisuus	13,87	17,33	21,81
Energiateollisuus	14,84	18,06	21,22
Talonrakennusala	14,00	17,55	23,65
Maa- ja vesirakennusala	14,04	16,50	20,56
Talotekniikka-ala	14,88	18,58	23,43
Ahtausala	19,41	22,06	25,20
Kiinteistöpalveluala	10,67	11,20	12,47

Kaavio 7. Aika-, urakka- ja palkkiotyön osuudet koko työajasta eräillä aloilla

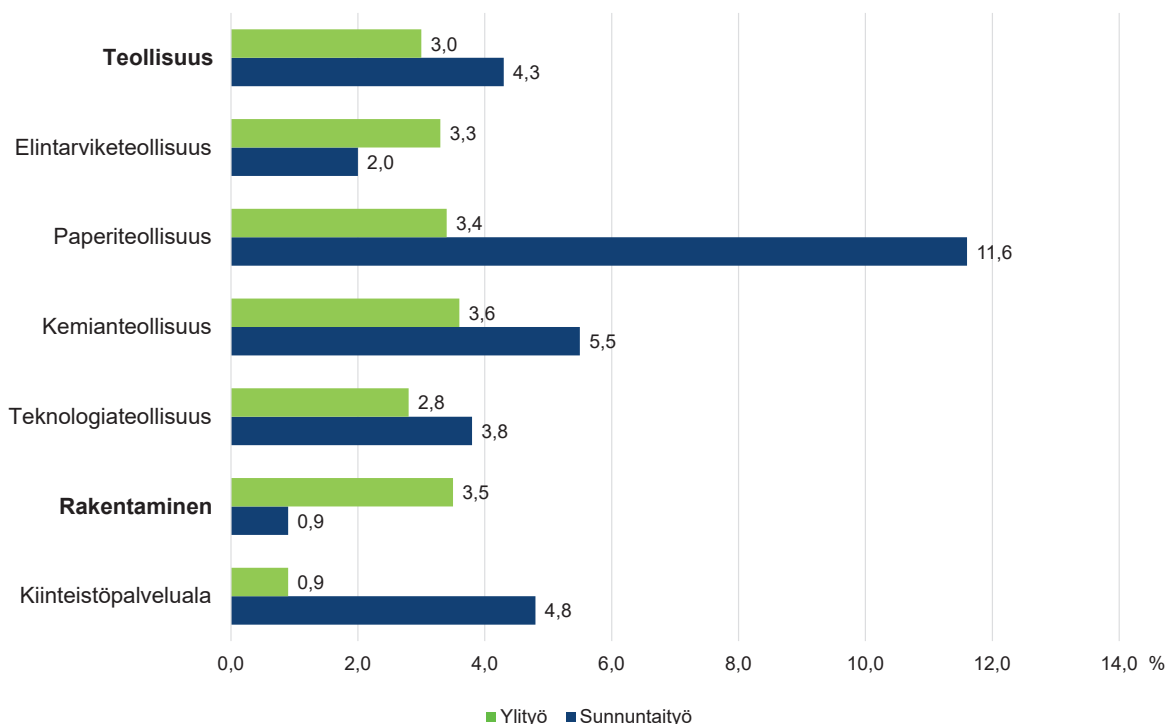
4. neljännes 2019

- **Aikatyössä** palkka on aikayksikköä kohden kiinteä ja etukäteen määrätty eikä se ole välittömästi riippuvainen työsuorituksesta.
- **Urakkatyössä** ansio on kokonaan (suora urakka) tai osittain (osaurakka) riippuvainen työn määrästä.
- **Palkkiotyössä** työntekijän ansio riippuu joko kokonaan tai osittain työn tuloksesta tai laadusta.

Kaavio 8. Yli- ja sunnuntaityön osuudet koko työajasta eräillä aloilla

4. neljännes 2019

Kaavio 9. Tulospalkkioiden osuus työntekijöiden kokonaisansioista eräillä aloilla vuosina 2018 ja 2019

- Teollisuuden työntekijöistä reilulle kolmannekselle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2019.
- Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli teollisuuden työntekijöillä kolme ja puoli prosenttia kokonaisansioista.
- Vuonna 2019 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2018 tulokseen.

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulospalkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1-4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Tuntipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **4. vuosineljännekseltä** maksetuista palkoista ja niitä vastaavista työtunneista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Tuntipalkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki sellaiset EK:n jäsenyritykset teollisuudessa, rakentamisessa ja eräillä kuljetus- ja palvelualoilla, joilla on työntekijäasemassa olevia tuntipalkkaisia työntekijöitä. Useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain).

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää perusansion (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansion) lisäksi vuorotyö- ja olosuhdelisät. Tulospalkkiot ja yli- ja sunnuntaityön korotusosat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (työtuntia kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %
TEOLLISUUS	91 286 88 509	-3,0	76 423	1569 1597	1,8	2,6	1745 1767	1,3	2,2	1888 1904	0,8	1,8
Elintarviketeollisuus	10 545 10 424	-1,1	8 464	1527 1532	0,3	1,5	1734 1734	0,0	1,6	1814 1812	-0,1	1,5
Peruselintarviketeollisuus	4 083 4 112	0,7	3 135	1375 1392	1,2	1,5	1644 1641	-0,2	1,1	1749 1745	-0,2	1,1
Lihanjalostusteollisuus	5 692 5 617	-1,3	4 699	1608 1622	0,9	2,4	1765 1778	0,8	2,4	1819 1831	0,7	2,2
Panimoteollisuus	770 695	-9,7	630	1690 1668	-1,3	0,4	1965 1955	-0,5	0,8	2124 2075	-2,3	-0,5
TeVaNaKe-teollisuus	1 833 1 794	-2,1	1 368	1347 1354	0,5	2,8	1458 1462	0,2	2,4	1522 1526	0,2	2,2
Tekstiili- ja muotiala	1 169 1 220	4,4	851	1368 1357	-0,8	2,8	1513 1493	-1,3	2,1	1609 1581	-1,7	1,6
Nahka- ja kenkäteollisuus	664 574	-13,6	517	1310 1348	2,9	2,5	1361 1393	2,3	2,3	1368 1402	2,5	2,3
Saha- ja levyteollisuus	4 538 4 158	-8,4	3 790	1497 1538	2,8	2,5	1690 1710	1,2	0,9	1799 1795	-0,2	-0,6
Paperiteollisuus	10 236 10 078	-1,5	9 379	1838 1872	1,9	2,4	1989 2025	1,8	2,4	2297 2325	1,2	1,7
Puusepänteollisuus	1 490 1 578	5,9	1 189	1409 1417	0,5	3,1	1509 1534	1,7	3,8	1553 1550	-0,2	1,9
Graafinen teollisuus	1 634 1 595	-2,4	1 138	1509 1526	1,1	1,5	1639 1654	0,9	1,3	1727 1743	0,9	2,1
Kemianteollisuus	9 125 8 968	-1,7	7 809	1569 1581	0,8	2,3	1750 1766	0,9	2,3	1998 2026	1,4	3,2
Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus	1 469 1 438	-2,1	1 315	1720 1743	1,4	3,3	2070 2118	2,3	3,6	2518 2607	3,6	4,0
Kemian perusteollisuus	2 430 2 225	-8,4	1 998	1696 1704	0,5	1,6	1891 1898	0,4	1,5	2290 2317	1,2	3,1
Muovi- ja kemian tuoteteollisuus	5 226 5 305	1,5	4 496	1465 1484	1,2	2,2	1590 1609	1,2	2,2	1709 1738	1,7	2,8
Kumiteollisuus	1 131 1 026	-9,3	947	1684 1729	2,7	1,6	1859 1947	4,7	4,0	1948 2035	4,5	3,4
Lasikeraaminen teollisuus	1 366 1 326	-2,9	1 190	1488 1502	1,0	1,9	1723 1746	1,3	1,9	1839 1864	1,4	2,0

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointijankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %
Rakennustuoteollisuus	4 178 4 109	-1,7	3 486	1603 1647	2,8	3,5	1706 1735	1,7	3,0	1789 1806	1,0	2,2
Rakennusaineteollisuus	1 148 1 079	-6,0	991	1635 1685	3,1	2,9	1853 1891	2,1	2,5	1999 2017	0,9	1,6
Tiiliteollisuus	100 72	-28,0	67	1452 1462	0,7	4,4	1561 1548	-0,8	3,9	1660 1671	0,7	4,7
Muu rakennusaineteollisuus	701 690	-1,6	622	1709 1750	2,4	2,6	1924 1944	1,0	1,8	2059 2047	-0,5	0,5
Betoniteollisuus	2 892 2 854	-1,3	2 382	1593 1637	2,7	3,8	1653 1682	1,8	3,2	1713 1736	1,3	2,5
Kivenjalostusteollisuus	138 176	27,5	113	1529 1589	3,9	3,6	1628 1697	4,2	4,2	1665 1742	4,6	3,8
Teknoliateollisuus (ilman malmikaivoksia ja rikastamoja)	40 936 39 182	-4,3	34 153	1543 1575	2,1	2,8	1733 1756	1,4	2,2	1859 1868	0,5	1,4
Muu teollisuus												
Pahvin- ja paperinjalostusala	200 185	-7,5	139	1489 1519	2,0	0,6	1566 1599	2,1	0,6	1604 1658	3,4	0,8
Veneenrakennusteollisuus	744 806	8,3	640	1544 1559	1,0	2,7	1569 1581	0,7	2,5	1620 1620	0,0	1,9
Energiateollisuus	2 349 2 207	-6,0	1 909	1725 1742	1,0	2,4	1789 1813	1,3	2,5	1947 1974	1,4	2,6

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointijakohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %	4 / 2018 4 / 2019	Muu- tos %	ID %
RAKENTAMINEN	22 443 20 575	-8,3	14 229	1822 1813	-0,5	2,6	1838 1830	-0,4	2,7	1898 1889	-0,4	2,6
Talonrakennusala	8 724 7 878	-9,7	5 484	1843 1848	0,3	2,3	1843 1848	0,3	2,3	1875 1876	0,0	1,8
Maa- ja vesirakennusala	4 846 4 750	-2,0	3 116	1659 1682	1,4	2,9	1683 1703	1,1	2,6	1799 1818	1,0	2,7
Putkiasennusala	3 297 3 027	-8,2	2 069	1905 1914	0,5	5,1	1929 1936	0,4	4,9	1963 1967	0,2	4,8
Rakennusten ja rakennelmien viimeistely	1 123 1 433	27,6	668	1723 1682	-2,4	0,3	1729 1683	-2,7	0,3	1741 1698	-2,5	0,8
Lattianpäällystysala	154 130	-15,6	100	2018 2030	0,6	2,2	2018 2030	0,6	2,2	2024 2036	0,5	2,0
Maalausala	969 1 303	34,5	568	1681 1644	-2,2	-0,6	1688 1644	-2,6	-0,6	1701 1661	-2,3	0,0
Pelti- ja teollisuuseristysala	455 461	1,3	361	1499 1490	-0,6	1,5	1552 1567	1,0	2,9	1619 1617	-0,1	1,7
Vedeneristys- ja tienpäällystysala	1 994 1 945	-2,5	1 617	1909 1889	-1,1	-0,1	1923 1929	0,3	1,4	2031 2040	0,4	1,7
Vedeneristysala	743 781	5,1	591	1912 1891	-1,1	-0,2	1912 1891	-1,1	-0,2	1915 1894	-1,0	-0,1
Asfalttiala	1 251 1 164	-7,0	1 026	1907 1887	-1,0	-0,1	1931 1957	1,3	2,4	2109 2145	1,7	2,6
KULJETUS JA VARASTOINTI												
Ahtausala	2 180 2 059	-5,6	1 794	2075 2108	1,6	2,0	2209 2248	1,7	2,0	2415 2460	1,9	2,4
PALVELUT												
Autoala	3 279 3 309	0,9	2 702	1683 1771	5,2	5,1	1721 1814	5,4	5,3	1737 1832	5,5	5,3
Autonrengasala	1 015 1 092	7,6	522	1372 1386	1,0	2,1	1394 1399	0,4	1,4	1444 1454	0,7	1,6
Tieto- ja verkostoteknologia-ala	2 418 2 164	-10,5	1 711	1737 1802	3,7	3,4	1764 1824	3,4	3,2	1852 1916	3,4	3,4
Vartiointiala	5 076 4 536	-10,6	2 962	1167 1199	2,8	4,6	1308 1347	3,0	4,9	1498 1523	1,7	3,8
Kiinteistöpalveluala	16 560 17 071	3,1	10 696	1107 1125	1,7	2,2	1136 1155	1,7	2,2	1193 1216	1,9	2,1
Työkeskukset	117 127	8,5	98	998 1028	3,0	4,9	1003 1029	2,6	4,5	1013 1051	3,7	5,8

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.